

læser om, at, dersom det blev taget ud af Loven, frygtede man for, at der slet ikke skulde blive Noget af den, og enkelte Medlemmer have endog erklæret, at de ikke vilde stemme for Loven, dersom den ikke indeholdt udtrykkelige Bestemmelser om, at den Dækning, man skal søge, skal ske igjennem Ol- og Brændevinsstat. Naar jeg siger, at Lovforslaget i den Stikkelse, som § 44 har faaet her i Thinget, er blevet smukkere, saa er det, fordi der er en Betragtning, som særlig gjør sig gjældende hos mig, det er den, at, naar man overhovedet vedtager en StatteLov, saa er det et af de allerførste og aller væsentligste Hensyn, som vi have at tage, at vi skulle sikre os, at Staten kan møde Sympathi blandt Befolkningen, at Befolkningen kan faae en Opfattelse af, at den Bestatning, som nu gjøres gjældende, er retfærdig. Retfærdighedshensynet er for mig det væsentligste, og derfor mener jeg, at det er en farlig Ting iforveien, førend Sagen er prøvet, at anvise, hvilke Veie man skal gaa, uden iforveien at have prøvet, om det ogsaa er de Veie, der retfærdigst føre til det MaaL, man har sat sig. Dette, tænker jeg, har været veiledende for Flertallet, naar det har forandret § 44 saaledes, som nu er slet, fordi det er os om at gjøre, at den Dækning, man søger, bliver søgt paa den retfærdigste MaaL, som det menneskelig tal er muligt at opnaa. Naar vi nu vedtage en hel Del Nedsættelser i den bestaaende Toldlovgivning til et meget betydeligt Beløb, der kommer Alle i Samfundet til gode, saa er det ganske naturligt, at den Betragtning gjør sig gjældende: Er det da ogsaa billigt at søge Dækning hos en enkelt og det ikke den økonomisk heldigt stillede Del af Samfundet? Er det iforveien tilbørlig overveiet, om den Dækning, man søger ad den Veie, som er foreslaaet, ikke netop kommer til væsentligst at hvile paa de økonomisk uheldigt stillede i Samfundet? Og idet man lætter Bestatningen for alle Lag i Samfundet, men lægger en Dækning over paa en enkelt uheldig stillet Klasse i Samfundet, begaar man da ikke en stor Uretfærdighed? Det er disse Betragtninger, der have gjort sig gjældende, hvorfor man ikke har været tilbørlig til at lade den Bestemmelse staa i Loven. Det er jo muligt, at en videre Undersøgelse og Drøftelse af denne Sag kunde føre til, at man alligevel gif denne Veie, jeg vil ikke udtale Noget derom, men jeg siger, dette

Spørgsmaal er ikke drøftet, ikke overveiet. Den høie Regjering maatte, dersom den skulde vente, at dette Thing skulde være gaaet ind paa § 44 i den af Regjeringen foreslaaede Stikkelse, have forelagt os en saadan Udvikling, der kunde gjøre det klart for os, at den Sum, man søgte Dækning for, kom ind paa den retfærdigste og billigste MaaL, saa at den kom til at hvile paa Landets Borgere i Forhold til Statteevnen. Dette har den høitæredede Regjering ikke gjort, og Mindretallet her i Salen har heller ikke søgt at gjøre det klart for os, og fordi det ikke er gjort klart for os, er det ganske naturligt, at man ikke vil forudgribe Overveielser, som vi dog maa gjøre Krav paa at faae Leilighed til at anstille. Jeg finder det derfor saa smukt og hensynsfuldt mod alle dem, som ikke iforveien ere klare paa dette Spørgsmaal, men meget nødig vilde være med til at begaa en Uretfærdighed imod Noget i Samfundet, at man lader dette Spørgsmaal staa aabent, saa at man staar fuldstændig frit ligeoverfor dette Spørgsmaal. Jeg kan ikke se, at der paa den MaaL er lagt den allermindste Sten iveien for Landstingets Beslutning i denne Sag. Er man først blevet enig om, at man vil nedsætte de forskjellige Toldsatser paa de og de Omraader med de og de Beløb, og søge Dækning for det og det Beløb, bliver den næste Overveielse — og jeg tvivler ikke paa, at den vil føre til et gunstigt Resultat — hvorledes disse Penge skulle komme ind, og jeg tvivler ingenlunde om, at der vil blive opnaaet Enighed. Jeg kan, idet jeg udtaler dette, ikke lade være at udtale et Indtryk, jeg ved Siden heraf har faaet af den foregaaende Forhandling. Der har været enkelte Medlemmer særlig af Mindretallet — ja, jeg maa da sige udelukkende af Mindretallet og Regjeringen, som, ligesom de paa den ene Side have gjort alt, hvad de have kunnet, for at faae indsat en Bestemmelse om Ol og Brændevinsstaten, paa den anden Side have lagt for Dagen, at der er et vist Skræmmebillede, der stod bagved og gjorde dem bange, og det var Tanken om en direkte Stat. Det er kommet frem paa forskjellig MaaL, at det frygtede man særlig for, at den lumste Tanke skulde ligge bagved Flertallets Forslag, at man vilde have en direkte Bestatning. Det kommer allerede frem i Mindretallets Betænkning. Der antes over, at Flert-